

CAPGRAS SENDROMUNUN EŞLİK ETTİĞİ PSİKOTİK BOZUKLUK: OLGU SUNUMU

Mehmet Ali Demir¹, Faruk Kurhan¹, Duygu Anahar¹

¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Van

Giriş: Capgras sendromu, bireyin yakın çevresindeki kişilerin (veya bazen nesne, hayvan gibi varlıkların) taklitçileriyle değiştirildiğine inanmasıyla karakterize, nadir fakat klinik olarak dikkat gerektiren bir sanrısız bozukluktur. Şizofreni, duygudurum bozuklukları ve bazı nörolojik hastalıklarla birlikte görülebilir. Literatürde özellikle şizofreniform bozukluk, kısa psikotik bozukluk ve tanımlanmamış psikotik bozukluklarla birlikte sık görüldüğü bildirilmiştir. Nöroanatomik çalışmalarda sağ hemisfer ve frontal lob işlev bozuklukları ile ilişkilendirilmiştir. Ayrıca psikodinamik bakış açısıyla ödipal çatışmalar, paranoid savunmalar ve içselleştirilmiş nesne temsillerinin bölünmesi gibi faktörler öne sürülmüştür. Bu olgu sunumunda, travma sonrası gelişen ve tedavi sürecinde yineleyen ataklarla seyreden Capgras sendromu ele alınmaktadır.

Yöntemler / Olgu Sunumu: 52 yaşında, evli, 6 çocuk sahibi, okuryazar olmayan kadın hasta, tandıra düşme sonrası yakınlarının onlara benzeyen taklitçileriyle değiştirildiğini, bazı aile üyelerinin aslında Yahudi olduğunu, kızlarının hayat kadını olduğunu ifade etmiştir. Zamanla persekütuar ve dini içerikli hezeyanlar gelişmiş, eşine yönelik saldırgan davranışlar

ve intihar girişimi gözlenmiştir. 2021-2023 yılları arasında üç kez psikiyatri servisi yatışı olan hastaya olanzapin 5-10-20 mg/gün, lorazepam 2.5 mg/gün, 3 günde bir züklopentiksol asetat 50 mg enjeksiyon tedavileri uygulanmıştır. Tedavi uyumsuzluğu dönemlerinde semptomlar belirgin şekilde artmıştır. Nörolojik değerlendirmelerde patoloji saptanmamıştır. Her yatışta kısmi klinik düzelme sağlanmasına rağmen, sanrısız inançlar sabit kalmıştır. Hastadan ve yakınından gerekli onamlar alınmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Bu vaka, Capgras sendromunun travma sonrası başlayabileceğini, zaman içinde karmaşık sanrılarla birlikte ilerleyebileceğini ve tedaviye kısmi yanıtla seyredebildiğini göstermektedir. Özellikle tedavi uyumsuzluğu olan hastalarda nüks riskinin yüksek olduğu ve sanrısız içeriğin dirençli kalabileceği dikkate alınmalıdır. Organik etiyojinin dışlanması önemlidir; nörolojik değerlendirmeler sendromun ayırıcı tanısında vazgeçilmezdir. Bu olgu, uzun süreli izlem, yapılandırılmış tedavi planı ve bakım veren desteğinin Capgras sendromunda belirleyici olduğunu vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sanrısız yanlış tanıma sendromu, psikotik bozukluk, capgras sendromu